

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Evou Lukotkovou v právní věci žalobkyně: **Ing. M. L.**, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1/376, 128 01 Praha 2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 3. 2013, č. j. MPSV-UM/4234/13/9S-JMK, sp. zn. SZ/607/2013/9S-JMK,

t a k t o :

- I. Žaloba **se z a m í t á .**
- II. Žalobkyně **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Vymezení věci:

Rozhodnutím žalovaného ze dne 25. 3. 2013, č. j. MPSV-UM/4234/13/9S-JMK bylo podle ust. § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen správní řád) zamítnuto odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Brně, kontaktní pracoviště Brno-město, ze dne 19. 2. 2013, č. j. 68126/13/BM, a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Rozhodnutím Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Brně, kontaktní pracoviště Brno-město (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 19. 2. 2013, č. j. 68126/13/BM bylo podle ust. § 24, § 25, § 26, § 27 a § 52

zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o státní sociální podpoře), a ust. § 3 zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, ve znění pozdějších předpisů rozhodnuto o zvýšení dávky státní sociální podpory příspěvek na bydlení žalobkyni z částky ve výši 1.487,- Kč měsíčně na částku ve výši 2.753,- Kč měsíčně ode dne 1. 1. 2013 do 30. 6. 2013, přičemž na každé kalendářní čtvrtletí je nutno doložit příjmy a to včetně příjmů společně posuzovaných osob a náklady na bydlení.

II.

Shrnutí žalobních bodů:

Žalobkyně v žalobě doručené Krajskému soudu v Brně dne 21. 5. 2013 namítá, že postupem správního orgánu došlo k porušení základní zásady správního řádu (§ 2 odst. 1 a 2), kdy správní orgán vykládá znění zákona v rozporu s literou zákona. Žalobkyně namítá, že v období od narození syna je poživatelkou rodičovského příspěvku a je posuzovaná jako osoba vykonávající výdělečnou činnost jako vedlejší dle ust. § 5 odst. 1 písm. r), § 9 odst. 6 písm. c) a odst. 7 zákona č. 155/1995 Sb., a z toho důvodu se domnívá, že správní orgán špatně aplikuje zápočet průměrné mzdy v národním hospodářství. Žalobkyně uvádí, že v období 3. a 4. čtvrtletí 2012, kdy byla prokazatelně osobou samostatně výdělečně činnou vykonávající tuto činnost jako vedlejší, jí správní orgán započítával 50 % průměrné mzdy v národním hospodářství dle ust. § 7 zákona o státní sociální podpoře, a to bez zohlednění výjimky: „Za příjem uvedený v odst. 1 písm. a) bodu 2 se považuje pro účely tohoto zákona, s výjimkou osob, které vykonávají činnost, která se považuje za vedlejší samostatnou výdělečnou činnost podle zvláštního právního předpisu, měsíčně nejméně částka odpovídající 50 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství za kalendářní rok.“ Žalobkyně má za to, že vyloučení osob samostatně výdělečně činných vykonávajících vedlejší výdělečnou činnost je nutné chápat ve vztahu k rozhodnému období, neboť vyloučení posuzovaného období na předchozí kalendářní rok se vztahuje k souvislé podnikatelské činnosti jako hlavní. Z výše uvedeného důvodu se žalobkyně domnívá, že se správní orgán v souladu s ust. § 2 správního řádu nevypořádal s vznesenou námitkou ani odvoláním, kdy je nutné zkoumat aktuální výkon výdělečné činnosti, neboť jde o posuzovaný příjem v rámci čtvrtletí (nikoli ročně) a nelze tedy vedlejší činnost zohlednit až při nároku v dalším období (od 1. 7. 2013), neboť dávka má reflektovat aktuální finanční situaci v rodině. Žalobkyně namítá, že rozhodnutí žalovaného bylo vydáno v rozporu se správním řádem, obecnými zásadami správního řízení a smyslem zákona o státní sociální podpoře.

S ohledem na shora uvedené žalobkyně navrhuje, aby soud rozhodnutí žalovaného zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III.

Vyjádření žalovaného:

Žalovaný ve svém vyjádření k podané žalobě ze dne 5. 6. 2013 zcela setrval na svém právním stanovisku uvedeném v žalobou napadeném rozhodnutí. Žalovaný má za to, že v řízení byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu nezbytném pro soulad úkonu s požadavky uvedenými v právních předpisech, že bylo rozhodnuto v souladu se zákony a věcně správně, proto navrhuje žalobu jako nedůvodnou zamítnout.

IV.**Shrnutí relevantních skutečností zjištěných ze správního spisu:**

Ze správního spisu bylo zjištěno, že dne 9. 7. 2012 žalobkyně podala žádost o dávku státní sociální podpory – příspěvek na bydlení s nárokem ode dne 1. 7. 2012, přičemž tato dávka jí byla přiznána ve výši 4.527,- Kč měsíčně a ode dne 1. 10. 2012 byla snížena na 1.487,- Kč měsíčně.

Dne 10. 1. 2013 žalobkyně správnímu orgánu prvního stupně doložila doklady o výši příjmů a nákladů za 4. čtvrtletí r. 2012 k prodloužení nároku na příspěvek na bydlení ode dne 1. 1. 2013.

Oznámením ze dne 16. 1. 2013 č. j. 20932/13/BM bylo rozhodnuto o zvýšení dávky státní sociální podpory příspěvek na bydlení z částky ve výši 1.487,- Kč měsíčně na částku ve výši 2.753,- Kč měsíčně ode dne 1. 1. 2013 do 30. 6. 2013, proti tomuto oznámení podala dne 13. 2. 2013 žalobkyně námitky.

Na základě podaných námitek bylo dne 19. 2. 2013 vydáno rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Brně, kontaktní pracoviště Brno-město, č. j. 68126/13/BM, proti němuž podala žalobkyně dne 6. 3. 2013 včasné odvolání.

O odvolání žalobkyně rozhodlo Ministerstvo práce a sociálních věcí, rozhodnutím ze dne 25. 3. 2013, č. j. MPSV-UM/4234/13/9S-JMK, které je předmětem tohoto soudního přezkumu.

V.**Při posouzení věci soud vycházel z následujících skutečností, úvah a právních závěrů:**

Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen s.ř.s.), osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), žaloba je přípustná (§ 65, § 68, § 70 s.ř.s.).

Soud přezkoumal obě napadená správní rozhodnutí jakož i řízení předcházející jejich vydání, a to v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 71 odst. 1 a § 75 odst. 1 s.ř.s.).

Předmětná věc byla projednána bez nařízení jednání, neboť byly splněny zákonné podmínky ve smyslu § 51 odst. 1 s.ř.s.

Ž a l o b a n e n í d ů v o d n á .

V projednávané věci není mezi stranami sporný skutkový stav, žalobní námitky směřují toliko do nesprávného právního posouzení věci. Žalobkyně namítá, že v rozhodném období byla osobou samostatně výdělečně činnou vykonávající tuto činnost jako vedlejší (ve smyslu ust. § 9 zákona č. 155/1995 Sb.), v důsledku čehož neměla být za příjem považována částka

odpovídající 50 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství za kalendářní rok, ale měla být zohledněna výjimka dle ust. § 5 odst. 7 zákona o státní sociální podpoře.

Podle ust. § 6 písm. b) zákona o státní sociální podpoře je rozhodným obdobím, za které se zjišťuje rozhodný příjem, jde-li o příspěvek na bydlení, období kalendářního čtvrtletí předcházejícího kalendářnímu čtvrtletí, na které se nárok na výplatu dávky prokazuje, popřípadě nárok na dávku uplatňuje.

Podle ust. § 5 odst. 1 písm. a) bod 2 téhož zákona se za příjem pro účely stanovení rozhodného příjmu považují příjmy z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti uvedené v § 7 odst. 1 a 2 zákona o daních z příjmů, a jde-li o uvedené příjmy podléhající dani z příjmů stanovené paušální částkou, předpokládaný příjem, nejméně však částka stanovená v odstavci 7.

Podle ust. § 5 odst. 5 písm. a) zákona o státní sociální podpoře je-li rozhodným obdobím, za které se zjišťuje rozhodný příjem, kalendářní čtvrtletí [§ 6 písm. b)] a v tomto rozhodném období osoba podle svého prohlášení vykonávala činnost, z níž má příjmy uvedené v odstavci 1 písm. a) bodu 2, započítává se jako příjem z této činnosti do rozhodného příjmu částka odpovídající měsíčnímu průměru stanovenému z příjmů z uvedené činnosti za kalendářní rok, který bezprostředně předchází kalendářnímu roku, do něhož spadá počátek období od 1. července do 30. června následujícího kalendářního roku, na které se dávka přiznává (§ 51), nejméně však částka uvedená v odstavci 7; měsíční průměr podle písmen a) a b) se stanoví za kalendářní měsíce, v nichž osoba vykonávala alespoň po část kalendářního měsíce činnost, z níž měla příjmy uvedené v odstavci 1 písm. a) bodu 2. Obdobně se postupuje, má-li osoba příjmy uvedené v odstavci 1 písm. b) bodě 1.

Podle ust. § 5 odst. 7 písm. b) téhož zákona se za příjem uvedený v odstavci 1 písm. a) bodu 2 považuje pro účely tohoto zákona, s výjimkou osob, které vykonávají činnost, která se považuje za vedlejší samostatnou výdělečnou činnost podle zvláštního právního předpisu, měsíčně nejméně částka odpovídající 50 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství za kalendářní rok předcházející období od 1. července do 30. června následujícího kalendářního roku, na které se porodné a příspěvek na bydlení přiznává; to platí i přiznává-li se příspěvek na bydlení v rámci tohoto období na dobu kratší (§ 51 odst. 2). Částku uvedenou v předchozí větě vyhláší Ministerstvo práce a sociálních věcí ve Sbírce zákonů sdělením podle průměrné mzdy v národním hospodářství vyhlášené Českým statistickým úřadem s tím, že tuto částku zaokrouhluje na celé stokoruny dolů.

Pro prostudování spisového materiálu soud zjistil, že žalobkyně do formuláře „Doklad o výši čtvrtletního příjmu“ uvedla, že v rozhodném období (tj. v období 4. čtvrtletí roku 2012) vykonávala činnost, z níž má příjmy z podnikání nebo z jiné samostatné výdělečné činnosti, přičemž uvedla, že tyto činnosti vykonávala v uvedeném období jako vedlejší činnost. Soud má tedy za nepochybné, že v daném případě byla naplněna podmínka stanovená v ust. § 5 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře, tzn. že osoba (žalobkyně) v rozhodném období podle svého prohlášení vykonávala činnost, z níž má příjmy uvedené v odst. 1 písm. a) bodu 2 zákona. U těchto osob se podle téhož zákonného ustanovení jako příjem z podnikatelské a jiné samostatné výdělečné činnosti do rozhodného příjmu započítává částka odpovídající měsíčnímu průměru stanovenému z příjmů z uvedené činnosti za kalendářní rok, který bezprostředně předchází kalendářnímu roku, do něhož spadá počátek období od 1. července do 30. června následujícího kalendářního roku, na které se dávka přiznává (§ 51), nejméně však částka uvedená v odstavci 7 zákona. Pro tyto osoby (pro osoby, které mají v rozhodném

období příjem z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti) tedy v případech, kdy se pro účely stanovení dávek státní sociální podpory zjišťuje rozhodný příjem za kalendářní čtvrtletí, platí specifická právní úprava spočívající v tom, že se nevychází z aktuálního příjmu z podnikání a z jiné výdělečné činnosti (tj. z příjmu zaúčtovaného v rozhodném období), ale z průměrného měsíčního příjmu z uvedené činnosti za kalendářní rok bezprostředně předcházející kalendářnímu roku, do něhož spadá počátek období od 1. července do 30. června následujícího kalendářního roku, na které se dávka přiznává. Tato specifická právní úprava pro osoby mající příjmy z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti je dána tím, že u těchto osob lze zjistit výši jejich skutečných příjmů vždy až po uplynutí celého zdaňovacího období, kterým je kalendářní rok. Vzhledem k tomu, že v projednávaném případě byla dávka příspěvek na bydlení žalobkyni přiznána na období od 1. 1. 2013 do 30. 6. 2013, kalendářním rokem bezprostředně předcházejícímu kalendářnímu roku, do něhož spadá počátek období od 1. července do 30. června následujícího kalendářního roku, na které se dávka přiznává, byl rok 2011. Jako příjem z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti se tedy do rozhodného příjmu žalobkyně započítává částka odpovídající měsíčnímu průměru stanovenému z příjmů z uvedené činnosti za rok 2011. Ze spisového materiálu je zřejmé, že v průběhu celého roku 2011 žalobkyně vykonávala samostatnou výdělečnou činnost jako hlavní činnost.

Jak vyplývá z ust. § 5 odst. 7 zákona o státní sociální podpoře, za příjem uvedený v odstavci 1 písm. a) bodu 2 zákona, tzn. příjem z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti uvedené v § 7 odst. 1 a 2 zákona o daních z příjmů se považuje pro účely tohoto zákona, s výjimkou osob, které vykonávají činnost, která se považuje za vedlejší samostatnou výdělečnou činnost podle zvláštního právního předpisu, měsíčně nejméně částka odpovídající 50 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství za kalendářní rok.

Pokud žalobkyně namítá, že na ni měla být uplatněna zde stanovená výjimka týkající se osob, které vykonávají činnost, která se považuje za vedlejší samostatnou výdělečnou činnost podle zvláštního právního předpisu (podle ust. § 9 zákona č. 155/1995 Sb.), soud tuto námitku neshledal důvodnou. Z důvodové zprávy k novele zákona o státní sociální podpoře č. 124/2005 Sb. vyplývá, že tato výjimka pro osoby samostatně výdělečně činné, které vykonávají samostatnou výdělečnou činnost jako činnost vedlejší, byla do zákona včleněna z důvodu odstranění tvrdosti dopadu stanovení minimální započitatelné částky do rozhodného příjmu pro tento okruh osob. Z tohoto důvodu zápočet příjmu nejméně ve výši 50 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství nadále přichází v úvahu jen u těch osob majících příjem z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti, které vykonávají tuto činnost jako hlavní, a u osob, které vykonávají činnost osob samostatně výdělečně činných jako vedlejší, bylo navrženo, aby nebyla stanovena nejnižší částka započitatelná do rozhodného příjmu jako příjem z této činnosti, a do rozhodného příjmu byl započítán takový příjem, který tyto osoby uvádějí. Rovněž z žalobkyní předloženého komentáře k zákonu o státní sociální podpoře (Břeská N. a kol.: Státní sociální podpora s komentářem a příklady, 13. aktualizované vydání, ANAG, 2010) vyplývá, že u osob samostatně výdělečně činných vykonávajících tuto činnost jako činnost vedlejší se vždy vychází z příjmů skutečně dosažených a zjištěných.

Vzhledem k tomu, že, jak bylo uvedeno výše, u osob majících příjmy z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti se pro výpočet rozhodného příjmu vychází z příjmů těchto osob za kalendářní rok, který bezprostředně předchází kalendářnímu roku, do něhož spadá počátek období od 1. července do 30. června následujícího kalendářního roku, na které se dávka přiznává, má soud za to, že rovněž výjimku stanovenou v ust. § 5 odst. 7 zákona o státní sociální podpoře je třeba logicky aplikovat vzhledem k tomuto kalendářnímu roku, za

který se zjišťuje průměrný měsíční příjem osoby. Výjimka by se tedy podle názoru soudu měla vztahovat na ty případy, kdy osoba vykonávala vedlejší samostatnou výdělečnou činnost v kalendářním roce, který bezprostředně předchází kalendářnímu roku, do něhož spadá počátek období od 1. července do 30. června následujícího kalendářního roku, na které se dávka přiznává. Na druhé straně skutečnost, zda osoba vykonávala samostatnou výdělečnou činnost jako vedlejší v rozhodném období či nikoliv, není pro zohlednění předmětné výjimky podstatná.

Jelikož tedy žalobkyně v roce 2011, jenž je kalendářním rokem, za který se jí v daném případě započítávala částka odpovídající měsíčnímu průměru stanovenému z příjmů z podnikatelské a jiné samostatné výdělečné činnosti do rozhodného příjmu, vykonávala samostatnou výdělečnou činnost jako činnost hlavní, správní orgány postupovaly v souladu se zákonem, pokud za příjem uvedený v odst. 1 písm. a) bodu 2 zákona o státní sociální podpoře považovaly částku odpovídající 50 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství za kalendářní rok 2011, a to i přesto, že v rozhodném období žalobkyně vykonávala samostatnou výdělečnou činnost jako činnost vedlejší. Částka odpovídající 50 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství uvedená v napadeném rozhodnutí je potom zcela v souladu se Sdělením Ministerstva práce a sociálních věcí č. 139/2012 Sb., kterým se vyhláší částka odpovídající 50 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství pro účely životního a existenčního minima a částka 50 % a 25 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství pro účely státní sociální podpory, podle něhož je od 1. 7. 2012 částkou odpovídající 50 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství za rok 2011 částka 12.100,- Kč.

Jako důvodnou soud neshledal ani námitku, že je nutné zkoumat aktuální výkon výdělečné činnosti, neboť jde o posuzovaný příjem v rámci čtvrtletí, a nelze tedy vedlejší činnost zohlednit až při nároku v dalším období. Soud v této souvislosti opětovně poukazuje na specifický charakter podnikatelské a jiné samostatné výdělečné činnosti, který je dán tím, že u těchto osob nelze zjistit výši skutečných příjmů dříve než po uplynutí zdaňovacího období, kterým je kalendářní rok, v důsledku čehož se pro účely státní sociální podpory vychází z rozhodného příjmu stanoveného z průměrného příjmu za předchozí kalendářní rok. S ohledem na zmíněnou specifickou samostatné výdělečné činnosti není zcela reálné, aby sociální dávky poskytované těmto osobám reflektovaly jejich aktuální finanční situaci. Důvodem pro zohlednění aktuální finanční situace nemůže být ani skutečnost, že se jedná o dávku, u níž je rozhodným obdobím, za které se zjišťuje rozhodný příjem, období kalendářního čtvrtletí. Jak již bylo uvedeno, jako příjem z podnikatelské a jiné samostatné výdělečné činnosti se totiž do rozhodného příjmu započítává částka odpovídající měsíčnímu průměru stanovenému z příjmů za celý předchozí kalendářní rok.

Nad rámec uvedeného soud považuje za důležité zdůraznit, že nezpochybňuje právo žalobkyně na to, aby při výpočtu rozhodného příjmu pro účely stanovení výše příspěvku na bydlení byla zohledněna skutečnost, že žalobkyně je od 1. 5. 2012 z důvodu přiznání rodičovského příspěvku osobou vykonávající vedlejší samostatnou výdělečnou činnost. Vzhledem k právní úpravě reagující především na samotný charakter samostatné výdělečné činnosti je však tuto skutečnost možné zohlednit nikoli ihned, ale až v následujícím období, konkrétně při případném posuzování nároku na příspěvek na bydlení přiznaném na období od 1. 7. 2013.

Krajský soud na základě shora provedeného posouzení žalobních námitek dospěl k závěru, že nejsou důvodné, a proto žalobu podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítá.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, nárok na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšná žalobkyně právo na náhradu nákladů řízení nemá a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřednické činnosti nevznikly.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 25. září 2013

JUDr. Eva Lukotková, v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Barbora Zachovalová